

โรคติดเชื้อระบบสืบพันธุ์นำรู้ : การติดเชื้อคลาไมเดีย

อ.พญ.เจนจิต ฉายะจินดา
พยาบาลวิชาชีพ วิชาญจิตร เหล่าทอง
หน่วยโรคติดเชื้อทางนรีเวชและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สตรี
ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

การติดเชื้อคลาไมเดียเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่พบได้บ่อย แต่สามารถรักษาให้หายขาดได้ง่าย โดยพบได้ประมาณร้อยละ 10 ของประชากรทั่วไป หากไม่ได้รับการรักษาอาจเกิดภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงได้ เช่น ภาวะมีบุตรยาก, ปวดท้องน้อยเรื้อรัง และการตั้งครรภ์นอกโพรงมดลูก เป็นต้น ดังนั้นจึงควรเข้าใจภาวะการติดเชื้อนี้ เพื่อการรักษาที่ถูกต้องเหมาะสมและทันที่

เชื้อคลาไมเดียคืออะไร

เชื้อคลาไมเดีย (*Chlamydia trachomatis*) เป็นเชื้อแบคทีเรียที่พบได้ทั้งในน้ำอสุจิ และน้ำในช่องคลอดสตรี สามารถติดต่อและถ่ายทอดทางการมีเพศสัมพันธ์ได้มากเพราะอาการไม่ชัดเจน ดังนั้นการติดเชื้อนี้จึงไม่ได้ขึ้นกับจำนวนคู่นอน (มีคู่นอนเพียงคนเดียวก็ยังสามารถติดเชื้อนี้ได้)

การติดเชื้อคลาไมเดีย เกิดขึ้นที่ใดได้บ้าง

ท่อปัสสาวะของทั้งฝ่ายหญิงและฝ่ายชาย ปากมดลูก และช่องทวารหนัก ในบางครั้งสามารถติดเชื้อของคลอดและเยื่อปูดตาได้ สำหรับการติดเชื้อที่เยื่อปูดตามักพบในเด็กทารกที่สัมผัสกับน้ำในช่องคลอดของมารดาในช่วงการคลอดผ่านทางช่องคลอด นอกจากนี้การใช้อุปกรณ์เสริมในการมีเพศสัมพันธ์ (sex toy) ร่วมกันกับผู้อื่นก็เป็นวิธีการถ่ายทอดเชื้อได้

อาการของการติดเชื้อคลาไมเดีย

เพียงร้อยละ 20-30 ของผู้หญิงที่ติดเชื้อและร้อยละ 50 ของผู้ชายที่ติดเชื้อจะมีอาการ โดยจะเริ่มแสดงอาการหลังการได้รับเชื้อแล้ว ประมาณ 1-3 สัปดาห์

อาการของฝ่ายหญิง ได้แก่ เลือดออกกะปริบกะปรอยระหว่างรอบเดือน น้ำสีขุ่นจากท่อปัสสาวะ เลือดออกหลังการมีเพศสัมพันธ์ ปัสสาวะแสบขัด ปวดท้องน้อยหลังมีเพศสัมพันธ์ ตกขาวผิดปกติ เป็นต้น
อาการของฝ่ายชาย ได้แก่ ปวดที่ถุงอัณฑะ ปวดท้องน้อย น้ำสีขุ่นจากท่อปัสสาวะ เป็นต้น อาการ

ที่ทวารหนักมักไม่ชัดเจน ผู้ติดเชื้ออาจมีเพียงปวดหน่วงเล็กน้อย ส่วนการติดเชื้อที่ลำคอ มักจะไม่ก่อให้เกิดอาการใด

ผลกระทบยาวของการติดเชื้อคลาไมเดียในสตรี

หากไม่ได้รับการรักษาอาจเกิดการทำลายอวัยวะในระบบสืบพันธุ์สตรีอย่างถาวร จนทำให้เกิดภาวะมีบุตรยาก ปวดท้องน้อยเรื้อรังและการตั้งครรภ์นอกโพรงมดลูก ดังนั้นผู้ที่มีความเสี่ยงในการได้รับเชื้อควรมารับการตรวจและการรักษา ภาวะแทรกซ้อนระยะยาวสัมพันธ์กับจำนวนครั้งที่มีการติดเชื้อ การรักษาที่เร็วที่สุดจะให้ผลดีที่สุด การติดเชื้อคลาไมเดียจะไม่หายไปโดยไม่ได้รับการรักษา นอกจากนี้หากยังไม่ได้รับการรักษา การติดเชื้อจะแพร่กระจายต่อไปสู่ผู้อื่นอย่างต่อเนื่อง

จะรู้ได้อย่างไรว่าติดเชื้อนี้มานานเท่าใด

บอกไม่ได้ เนื่องจากเชื้อนี้สามารถอยู่ในร่างกายโดยมีอาการเพียงเล็กน้อยได้ยาวนานถึง 1 ปี

จะทราบได้อย่างไรว่าการติดเชื้อทำให้เกิดภาวะมีบุตรยากแล้ว

เนื่องจากภาวะแทรกซ้อนในระยะยาวจะเกิดขึ้นได้มากขึ้นตามจำนวนครั้งที่ติดเชื้อและระยะเวลาที่ติดเชื้อ ท่านควรรับการรักษาทันทีที่ทราบผลการตรวจ สำหรับภาวะมีบุตรยากนั้น ท่านควรได้รับคำแนะนำจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ หลังจากมีเพศสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอก่อนเป็นเวลา 1 ปี

จะเกิดอะไรขึ้นหากมีการติดเชื้อคลาไมเดียในระหว่างการตั้งครรภ์

การติดเชื้อนี้สัมพันธ์กับการแท้งและการคลอดก่อนกำหนดได้ และสามารถถ่ายทอดเชื้อไปสู่ทารกในระหว่างการคลอดทางช่องคลอด ดังนั้นท่านจึงควรได้รับการรักษาทันทีเมื่อทราบผลการตรวจ โดยเลือกใช้ยาปฏิชีวนะที่ปลอดภัยสำหรับสตรีตั้งครรภ์และสตรีที่ให้นมบุตร

จะทราบได้อย่างไรว่ามีการติดเชื้อคลาไมเดีย

การวินิจฉัยทำได้โดยการตรวจสารน้ำในช่องคลอดของผู้หญิงหรือการตรวจปัสสาวะสำหรับผู้ชายและผู้หญิง หากท่านมีเพศสัมพันธ์ทางปากหรือทวารหนัก ก็ควรได้รับการตรวจในตำแหน่งนั้นๆ ด้วย วิธีการตรวจในปัจจุบันเป็นการตรวจสารพันธุกรรมของเชื้อคลาไมเดียซึ่งมีราคาประมาณ 2,000 บาท

เมื่อท่านและคู่สนทนมารับการตรวจพร้อมกัน และพบว่าผลการตรวจไม่เหมือนกัน เหตุการณ์นี้สามารถเกิดขึ้นได้ ทั้งที่ทั้งสองฝ่ายไม่ได้มีเพศสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยเกิดจากปริมาณเชื้อในสารคัดหลั่งต่างๆ ไม่เท่ากัน และระยะของโรคที่แตกต่างกัน

เมื่อทราบว่ามีการติดเชื้อคลาไมเดียจะมีการรักษาอย่างไร

การรักษาโดยการให้ยาปฏิชีวนะเป็นหลัก โดยการตอบสนองได้ดีมาก โอกาสหายขาดสูงถึงร้อยละ 95 ยาปฏิชีวนะนี้เป็นยาารูปรับประทาน มีทั้งแบบรับประทานครั้งเดียวและรับประทานเป็นเวลา 7 วัน เมื่อได้รับยาแล้ว แพทย์จะทำการแนะนำผลข้างเคียงของยาและการตรวจติดตามโดยละเอียด

** หากได้รับการรักษาแล้วมีอาการที่สงสัยว่าแพ้ยา เช่น มีผื่นคันตามตัว คลื่นไส้ อาเจียน หรือมีอาการมากขึ้น ควรไปพบแพทย์ก่อนนัด

ทำอย่างไรหากไม่สามารถนำคู่นอนทั้งหมดมารับการรักษาได้

ท่านสามารถแจ้งพยาบาลที่หน่วยฯ เพื่อช่วยประสานการแจ้งผลแก่คู่นอนของท่าน โดยขั้นตอนี้ จะไม่มีการแจ้งชื่อ เป็นการให้รหัสโรคและการรักษาเป็นลุ่มโรค ผู้ที่มารับการรักษาก็จะได้รับข้อมูลและความรู้ในการดูแลตนเองอย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป

อาการต่าง ๆ จะดีขึ้นอย่างไรหลังการรักษา

หากตอบสนองต่อยาได้ดี อาการจะดีขึ้นค่อนข้างเร็ว ได้แก่ ตกขาวและปัสสาวะแสบขัดควรหายไปใน 1 สัปดาห์ เลือดออกกะปริบกะปรอยควรหายไปหลังรอบเดือนหน้า อาการปวดท้องน้อยจะดีขึ้นใน 2 สัปดาห์ เป็นต้น หากอาการไม่ดีขึ้นตามข้างต้น ท่านควรมาพบแพทย์อีกครั้ง

คำแนะนำในการดูแลตนเองอื่น ๆ

งดเว้นการมีเพศสัมพันธ์เป็นเวลา 2 สัปดาห์ เพื่อประเมินการตอบสนองต่อการรักษา หากอาการแย่งท่านควรมาพบแพทย์ทันที เพราะการติดเชื้อนี้อาจนำไปสู่การติดเชื้อในอุ้งเชิงกรานได้

การตรวจหลังการรักษามีความจำเป็นหรือไม่

ไม่มีความจำเป็น แต่หากท่านมีภาวะต่อไปนี้ ท่านควรกลับมารับการตรวจอีกครั้ง ได้แก่

- ท่านสงสัยว่าอาจได้รับเชื้อนี้อีก
- ท่านมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนคนเดิมก่อนที่คู่นอนของท่านจะได้รับการรักษา
- ท่านได้รับยาปฏิชีวนะที่ประสิทธิภาพต่ำกว่าร้อยละ 95 เนื่องจากท่านมีอาการแพ้ยาหรือมี

ผลข้างเคียงรุนแรงต่อยาที่ดีกว่า

- ท่านรับประทานยาไม่ครบถ้วน
- อาการและอาการแสดงไม่ดีขึ้น
- ท่านมีอาการ แต่ผลการตรวจเป็นผลลบตั้งแต่เริ่มต้น

การติดเชื้อคลาไมเดียทำให้เกิดมะเร็งปากมดลูกหรือไม่

ในปัจจุบันยังไม่มีหลักฐานสนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างสองภาวะนี้

วิธีการป้องกันตนเองไม่ให้ติดเชื้อคลาไมเดีย

- ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ถึงแม้ว่าจะเป็นการใช้ถุงยางอนามัยทางช่องทางอื่นๆ ได้แก่ ทางทวารหนัก หรือทางช่องปาก
- หลีกเลี่ยงการใช้อุปกรณ์เสริมสำหรับการมีเพศสัมพันธ์ (sex toy) ร่วมกับผู้อื่น
- การดูแลตนเองเช่นนี้ จะช่วยให้คุณลดความเสี่ยงในการรับเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่นๆ ได้แก่ โรคหนองใน เชื้อเอชไอวี ได้อีกด้วย

การปฏิบัติ และ การป้องกันการกลับเป็นซ้ำ

- งดการมีเพศสัมพันธ์จนกว่าจะรักษาหายทั้งผู้ป่วยและคู่นอน ถ้าจำเป็นต้องใช้ถุงยางอนามัย
- รับประทานยา หรือรับการรักษาจนครบตามแผนการรักษาของแพทย์
- ดูแลความสะอาดร่างกาย และความสะอาดของเสื้อผ้า ชุดชั้นใน ไม่ใส่ซ้ำ ไม่ใช้ร่วมกับผู้อื่น
- มารับการตรวจรักษาตามแพทย์นัดอย่างสม่ำเสมอ
- ถ้ามีอาการผิดปกติ เช่น ตกขาวมีกลิ่นเหม็น จากอวัยวะสืบพันธุ์ ควรไปพบแพทย์ไม่ควรซื้อยามารับประทานเอง
- หากคู่นอนมีอาการนำสงสัย ควรแนะนำ พามาพบแพทย์ และใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์

หมายเหตุ : เมื่อเกิดการติดเชื้อคลาไมเดียซึ่งเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ควรได้รับคำปรึกษาเพื่อรับการตรวจเลือดหาเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่แฝงในเลือดโดยไม่มีอาการอื่นๆ ได้แก่ โรคซิฟิลิส โรคไวรัสตับอักเสบบี โรคเอดส์หรือติดเชื้อเอชไอวี เพราะมีความเสี่ยงที่จะรับเชื้อดังกล่าวร่วมมาด้วย

หากท่านมีข้อสงสัย หรือต้องการรับข้อมูลเพิ่มเติม

กรุณาติดต่อ หน่วยโรคติดเชื้อทางนรีเวชและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สตรี (คลินิก 309) ตึกผู้ป่วยนอก ชั้น3 โรงพยาบาลศิริราช โทรศัพท์ 02-419-7377 , 02-419-4899 ในวันและเวลาราชการ
E-mail address: siriraj.309@hotmail.com หรือ siriraj.309@gmail.com